

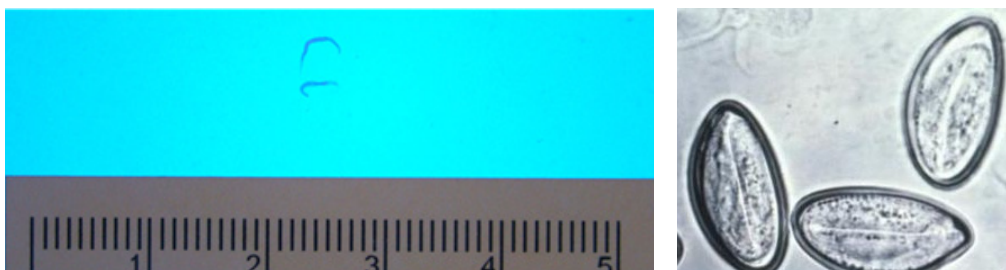
Organismu attiecību veidi ekosistēmā

Sasniedzamais rezultāts: skaidroju dažādu veidu organismu attiecības konkrētā ekosistēmā (šajā gadījumā ekosistēma ir cilvēka organisms).

Situācijas apraksts

Pie bērnu ārsta ir ieradusies 12 gadus veca meitene Ilga ar sūdzībām par niezi un durošām sāpēm anālajā rajonā. Meitenes vecāki ir novērojuši, ka nieze ir īpaši stipra naktī, kad meitene jau guļ. Turklāt pēdējās trīs dienas bērns sūdzas arī par sāpēm vēderā. Skolotāja ir vecākiem ziņojusi, ka Ilga ir kļuvusi nemierīga un ātri skaišas. Ārsts nozīmē fekāliju analīzi un uzlīmē anālajā rajonā līmlenti, pēc tam to noņem un rūpīgi uzlīmē uz priekšmetstikla.

Tās pašas dienas pēcpusdienā bērnu ārsts saņem atbildi no laboratorijas. Fekāliju analīze uzrāda zarnu amēbas cistas. Savukārt pie līmlentes pielipušas gaišas, nedaudz asimetriskas olas un mazi, bālgani tārpiņi (sk. 1. attēlu). Par cistām ārsts galvu nelauza, bet olas rūpīgi izpēta un izlasa laboratorijas ziņojumu.

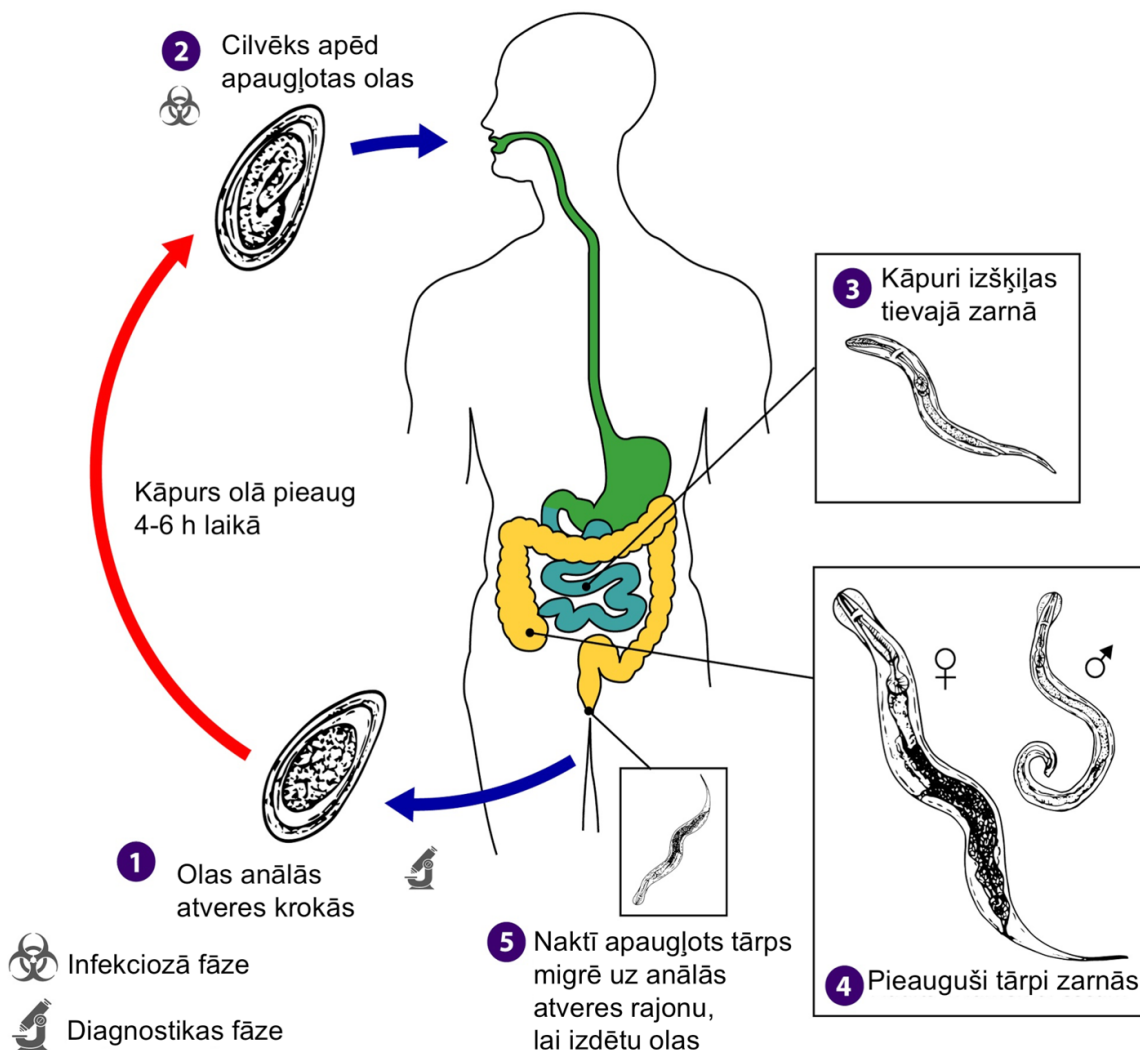

1. attēls. Mazi (5–10 mm gari) pavedienveida tārpi un asimetriskas, caurspīdīgas olas (garums 50–60 μm , platums 20–30 μm).

Ilgai tiek parakstīts prettārpu līdzeklis un visiem ģimenes locekļiem, Ilgu ieskaitot, nozīmēts ļoti stingri ievērot higiēnu.

Ilga grib uzzināt vairāk par savu slimību. Viņa atrod daudz informācijas par tās ierosinātāju un, rūpīgi izpētot tā dzīves ciklu, vēlas izprast invadēšanās ceļu ar šo parazitisko tārpu (sk. 2. attēlu).

Enterobius vermicularis

2. attēls. Aprakstītā parazīta dzīves cikls.

Atbildi uz jautājumiem!

Domāšanas līmenis (pēc SOLO)	Jautājumi
I	Kāda tārpu ierosināta slimība varētu būt Ilgai?
II	Kādas stadijas ir šā parazīta dzīves ciklā?
III	Kā cilvēks invadējas ar šo parazītu, un kādas higiēnas normas ir jāievēro, lai izvairītos no invadēšanās.
IV	Kādēļ ārsts atstāja bez ievēribas laboratorijas ziņojumu par atrastajām zarnu amēbu cistām Ilgas fēcēs, bet nozīmēja prettārpu līdzekļus, lai atbrīvotos no tārpiņiem, kuru olas atrada laboratorijā?